

TÄNA LEHES

Lasteaed pidas
sünnipäeva
lk 2

Laulusüvi sai hoo sisse
lk 5

Kevadhommik
Tolli metsas
lk 6

TÜRI VALLAS

6.–8. juunil Säreveres rahvusvaheline maaelumus Agri.

7. juunil kell 11–23.30 Türi laulväljakul ja tehisejärve ääres Grillfest.

8. juunil kell 16 Türi laulväljakul Eesti naiskooride laulupäev.

ILM

REEDEL öösel on selge, päeval vähese ja vahelduva pilvisusega sajuta ilm. Öösel on 8...13, päeval 20...28 kraadi.

LAUPÄEVAL on vähese ja vahelduva pilvisusega ilm. Öösel sajuta, päeval võib kohati vähest vihma sadada. Öösel on 9...15, päeval 19...25 kraadi.

PÜHAPÄEVAL on vähese ja vahelduva pilvisusega ilm. Päeval võib kohati vähest vihma sadada. Öösel on 9...15, päeval 17...24 kraadi.

ESMASPÄEVAL on vahelduva pilvisusega olulise sajuta ilm. Öösel on 8...13, päeval 14...19 kraadi.

ISSN 1406-6262

9 771406 626002

Vanad fotod Järvamaast jõudsid raamatukaante vahele

Eelmisel reedel esitleti Paides AS Kuma kirjastuse ja fotograaf René Viljati koostöös valminud raamat "Järvamaa vanadel fotodel".

MERIT MÄNNI
rleht@tyri.ee

Tegemist on mahuka foto-raamatuga, kuhu on koondatud enam kui seitsesada fotot Järvamaa ajaloost ja inimestest. Raamatu ees sõnast võib lugeda, et selle tegijad on peatanud ajaloost 2005. aasta seisuga, mil Järva maakonnas oli neliteist valda ja kaks linna. Nii leiab raamatus fotosid Oisu ja Kabala vallast, aga ka Lehtsest, mis nüüdseks kuulub Tapa valla koosseisu. Kuigi paljud raamatus olevad fotod saadi laenuks muuseumidest ja eraisikutelt, pärineb enamusest neist fotograaf René Viljati (pildil) erakogust.

Kuma kirjastuse projektijuht Tiina Lippant nentis, et uhke pildiraamat pidanuks tegelikult trükkid jõudma juba paari aasta eest. "Meie vana trükimasin polnud piisavalt hea, et seda raamatut trükkida. Nüüd, kui muretseti kvaliteetsem trükimasin, jõudis raamat Järvamaa vanade fotodega ka trükki," selgitas Lippant. Tema sõnul on tegemist suurima raamatuga, mis Kuma kirjastuses eales trükitud. "Seda nii formaadi, hinna kui ka töömahu

mõttes," lisas Tiina Lippant.

AS Kuma tegevdirektor Märt Lõhmus meenutas, et mõne aasta eest pakkus René Viljat välja idee koostada raamat Paide ja Türi vanadest fotodest. Nüüdseks on mõlema raamatu tiraažid läbi müüdnud. "Siis tekkis mõte, et miks mitte koondada ühte raamatusse fotosid ka mujalt Järvamaalt. Üleüldiselt tundub, et niinimetatud vanaaegsete raamatute trükkimine on ka teistes Eesti kirjastustes aktuaalne teema," märkis Lõhmus. Kuma kirjastuses ootab praeguse seisuga oma trükijärge raamat Järvamaa mõisatest. Ka Lõhmus ütles, et reedel esitletud pildiraamat nägi trükimasina ootamise tõttu ilmavalgust plaanist veidi hiljem. Kuid tulemus on tema sõnul ootamist väärt.

René Viljat ütles, et raamatus avaldatud fotode parema kvaliteedi tagamiseks kasutas ta võimaluse korral algallikat, antud juhul klaasnegatiive, mis tänapäeva tehniliste töötlusprogrammidega toovad vana foto veelgi detailsemalt esile. Klaasnegatiividelt tehtud fotod on raamatus võimalik ära tunda neid ümbritseva musta randi järgi. "Fotode kvaliteet on tõesti väga hea – räsitid ja pragulisi pilte pole praktiliselt üldse," tundis Viljat heameelt.

Reedel esitletud "Järvamaa vanadel fotodel" kolmkümmend viis eksemplari on

nummerdatud, Märt Lõhmuse sõnul tõstab see raamatute väärtust kollektsionääride seas.

Esimese nummerdatud eksemplari sai endale Järva maa vanem Üllar Vahtramäe.

TEAVE

"Järvamaa vanadel fotodel" Kõvakõiteline koguteos, kuhu on koondatud enam kui 700 fotot 19. sajandi lõpust kuni 1945. aastani. Raamatut on trükitud 1500 eksemplari, neist 35 on nummerdatud. Hind jaemüügis ca 590 krooni.

Lähiaastatel kiirabibrigaadi Türi ei tule

Et valla arengukava näeb ette Türi ühe kiirabibrigaadi loomist, tegi vallavalitsus märtsis tervishoiuametile vastavasisulise ettepaneku. Eelmisel nädalal saabus tervishoiuameti peadirektorilt Üllar Kaljumäelt vastus. Ta teatas, et amet näeb Järvamaa kiirabilise teenindamise arengustenaariumina ette, et üks kiirabibrigaad paineb Türi, teine Paides, kolmas Roosna-Allikul. Kaljumäe hinnangul oleks sobiv variant ka see, kui üks brigaad paikneks Türi ja kaks Paides. Kahjuks ei ole aga Türi uue

kiirabibaasi loomiseks tervishoiuameti eelarves raha ja täiendavate vahendite saamine ei ole tõenäoline ka 2009. aastal. Lahendusena pakkus Kaljumäe välja, et baasi loomise ja esimestel aastatel ülalpidamise võtaks enda kanda Türi vald.

Vallavalitsuse sotsiaalosalakonna juhataja Peeter Kruusement ütles, et Türi ei ole kiirabibrigaadi olnud, aga see oleks vajalik, sest praeguses Türi vallas elab peaaegu kolmandik Järvamaa elanikkonnast. „See lühendaks

näiteks Kabala piirkonna inimeste teenindamist ca 10 minuti võrra," ütles Kruusement. Probleem on aga selles, et ka vallal ei ole jõudu brigaadi ülalpidada-

miskulusid kinni maksta. „Eks me püüame lahendusi leida," lubas Kruusement.

Praegu on Järvamaa haiglal kaks kiirabibrigaadi.

ANU BOLLVERK

SÕNUMID

Kultuurimaja renoveerimiseks eraldatakse 32 miljonit krooni

Valitsus kinnitas eelmisel neljapäeval kohaliku omavalitsuse investeringutoetuste (KOIT) kava üheksa maakonna osas. Türi kultuurimaja rekonstrueerimiseks on kavas ette nähtud 32 miljonit krooni, valla omafinantseering peaks olema projekti kogumaksumusest 15%.

Kultuurimaja direktor Ülle Välimäe tunnistas, et ootas valitsuse otsust pikisilmi. „Muusikakool on valmis ja nii ilus - kontrast on praegu liiga suur!" ütles ta. Projekt näeb ette kõikide ruumide renoveerimise ja väikese juurdeehitise rajamise. Maja saab kohviku, orkestriruumi, salvestusstuudio, galerii, tantsutreeningu ruumid, ka saab kunstnik endale avarad tööruumid.

Õhtune jalutuskäik viib metsakombinaati

Tuleval kolmapäeval, 11. juunil kell 18 saavad kõik huvilised taas osa võtta õhtusest jalutuskäigust koos muuseumi giididega.

Seekordne jalutuskäik on muuseumi direktori Pille Kuulme sõnul üles ehitatud lugudele. „Võtame ette paberivabriku ja metsakombinaadi ja räägime neist kahest ettevõttest, mis on Türi jaoks olnud väga olulised," ütles ta. Metsakombinaadist on lubanud rääkima tulla Maime Saar, aga Kuulme sõnul on õhtused jalutuskäigud kujunenud alati ühiseks muljetajagamiseks, kus räägivad kõik, kes asjast midagi teavad. Õhtuseid jalutuskäike korraldatakse Türi juba kolmandat aastat.

Rektor Mait Klaassen külastas Türi valda

Teisipäeval kohtus Eesti maaülikooli rektor Mait Klaassen Türi vallajuhtidega, et arutada koostöövõimalusi. Vallavanema nõuniku Kersti Viilupi sõnul pakkus vallavalitsus välja kolmepoolset koostööprojekti valla, maaülikooli ja Türi kolledži vahel, mille käigus uuritakse Türi pargi- ja kalmistupuude seisukorda ja leitakse lahendused puude uuendamiseks. Rektoripoolseks ettepanekuks oli luua otsekontakte valla gümnaasiumidega, et taaselustada aiamajandushariduse andmist Türi. Maaülikool oleks nõus kaasa aitama õpilastele maastikuarhitektuurialaste algteadmiste andmises.

Samal päeval tutvus Mait Klaassen veel OÜ-ga Estonia ja perekond Kuutoki Takkasaare taluga ning külastas Tartu ülikooli Türi kolledžit.

TR